

**ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W SIEMIATYCZACH
ZA 2011 ROK**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jest jednostką organizacyjną powiatu z zakresu pomocy społecznej. Przy Centrum funkcjonowały dwa zespoły:

- Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- Zespół Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego,
- oraz Biuro projektu systemowego „Bądź Aktywny Dziś i Jutro”.

Utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia

pracowników jest zadaniem własnym powiatu wynikającym z art.19 pkt.19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Utrzymanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Siemiatyczach w roku 2011, wyniosło 223.179,00 złotych. Stan zatrudnienia w Centrum to: kierownik, główny księgowy, pracownik socjalny - stanowisko pracy do spraw pomocy instytucjonalnej, specjalista pracy z rodziną - stanowisko do spraw pomocy środowiskowej, konsultant do spraw osób niepełnosprawnych – stanowisko do spraw realizacji zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków PFRON. Utrzymanie bieżące biura centrum, związane z funkcjonowaniem i z wykonywaniem pracy, to w szczególności:

- płace pięciu osób zatrudnionych w centrum i pochodne, oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2010 rok,
- odpisy na Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Wydatki bieżące, to:

- czynsz za wynajmowane pomieszczenia od Starostwa Powiatowego,
- koszty delegacji, szkoleń pracowników, badań lekarskich okresowych pracowników,
- ubezpieczenie wyposażenia biura, świadczenia pracodawcy wynikające z przepisów bhp,
- koszty delegacji,
- opłaty z tytułu usług telefonicznych,
- zakup usług pocztowych, bankowych,
- zakup materiałów biurowych i wyposażenia,
- koszty egzekucji komorniczych.

Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa jest zadaniem własnym powiatu wynikającym z art.19 pkt.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Od roku 2006 przy Centrum istnieje Zespół Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego, którego zadaniem jest przywrócenie rodziny do pełnienia jej funkcji opiekuńczych i wychowawczych, udzielenie fachowej porady specjalisty, szeroko rozumianej dostępności do informacji prawnej, psychologicznej.

Utrzymanie poradnictwa wyniosło w 2011 roku 42.000,00 złotych. Wydatki z powyższych środków to:

- koszty umów cywilnoprawnych,
- koszty materiałów biurowych,

Pomoc zespołowa polega na profilaktyce, jako czynności uprzedzającej, która podejmowana jest jeszcze zanim groźne zjawiska się ujawnią lub rozprzestrzeniają, a ich dolegliwość wymusi zastosowanie bezpośrednich środków zaradczych. W ramach pracy zespołu porad i wsparcia rodzinie w roku 2011 udzielali: dwóch prawników, psycholog. Specjaliści służyli pomocą i wiedzą według ustalonego grafiku dyżurów, w każdy poniedziałek i środę w godzinach od 16.30 do 18.30, przez dwie godziny udzielali porad i konsultacji. Miejszem pracy specjalistów było biuro centrum w godzinach po zakończonej pracy biurowej instytucji. Udzielane przez specjalistów porady miały charakter indywidualnych, dyskretnych rozmów z klientem. Czasami rozmów telefonicznych. Podczas pierwszego kontaktu zakładano osobie zgłaszającej się po poradę - kartę, w której zamieszczano informację na temat problemu oraz sposobu pomocy, następnie odnotowywano kolejne spotkania.

W roku 2011 udzielono 692 porad *w roku 2010 -561 porad*, w tym:

- prawnych – 514 w roku 2010 - 420
- psychologicznych – 178 w roku 2010 - 127

Niektóre osoby korzystały zarówno z pomocy prawnej i psychologicznej. Wśród naszych interesantów przeważały kobiety – aż 488 porad udzielonych, mężczyźni nadal stanowią mniejszość – tylko 179 udzielonych porad. Z usług poradnictwa korzystały głównie osoby dorosłe – 667 porad, ale udzielono pomocy także dzieciom i młodzieży – 25 porad.

Większość porad udzielonych była osobom mieszkającym w Siemiatyczach – 415 porad, pozostałe 253 porad zostało udzielonych dla mieszkańców wsi, lecz wystąpiły także porady udzielone dla 25 mieszkańców gmin spoza terenu naszego powiatu: Boćki, Sarnaki, Kleszczelce, Ciechanowiec, Hajnówka, Puławy, Łosice, Warszawa, oraz dwóch osób bezdomnych.

miasto		porady
1	Siemiatycze	415
2	Drohiczyn	22
wieś		
1	Siemiatycze - gmina	103
2	Drohiczyn - gmina	19
3	Grodzisk	19
4	Nurzec Stacja	30
5	Milejczyce	16
6	Mielnik	3
7	Perlejewo	16
8	Dziadkowice	22
gminy spoza powiatu siemiatyckiego		25

Duża część osób korzystała z usług kilkakrotnie, w roku 2011 zostało założonych 330 kart porad, w tym dla kobiet 214. Przedział wiekowy klientów poradnictwa to 26-60 lat, czyli wiek aktywności zawodowej, w tej grupie znalazło się aż 225 osoby. Pod względem posiadanego wykształcenia są to w większości osoby z wykształceniem średnim – 130 osób. Zatrudnieniem wykazała się około połowa klientów, czyli 128 osoby, a trzydzieści dziewięć osób to osoby niepełnosprawne. Stan cywilny klientów poradnictwa to zasadniczo osoby zamężne/żonate – 153 osób, trzydzieści siedem osoby wykazały rozpad małżeństwa. Ostatnia kolumna w rejestrze poradnictwa wykazuje osoby samotne, na 330 osoby korzystające w roku 2011 z poradnictwa tylko 9 osób to osoby samotne, co świadczy, iż poradnictwo służy właśnie rodzinie w uregulowaniu jej w danym okresie trudnej sytuacji rodzinnej.

Osoby korzystające z usług prawnika zgłaszały problemy z różnych dziedzin prawa, ale zawsze ściśle wiązały się one z problematyką rodzinną. W ramach pomocy prawnej udzielono specjalistycznej pomocy w zakresie: prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa cywilnego, prawa administracyjnego, prawa karnego. Najwięcej zgłaszanych problemów dotyczyło rozwodów, separacji oraz podziału majątku wspólnego. Klienci przychodzili zasięgnąć informacji prawnej dotyczącej postępowania w sytuacji znęcania w rodzinie, przymusowego leczenia członka rodziny uzależnionego od alkoholu, ograniczenia praw rodzicielskich, ustanowienia opiekuna prawnego dla dziecka i egzekucji alimentów. Porady dotyczyły także spraw spadkowych, warunków przyznawania mieszkań zastępczych, nienależnie pobranych świadczeń z opieki społecznej, naruszania porządku domowego. Interesantów przyciąga możliwość skorzystania z bezpłatnej usługi prawnej, która na rynku jest stosunkowo wysoka i nieliczna, a także przystępność dla osób pracujących bo godziny pracy zespołu są popołudniowe. Jediną przeszkodą jest brak komunikacji publicznej umożliwiającej dojazd klientów z przyległych gmin naszego powiatu.

Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania w nich dzieci to zadanie własne powiatu wynikające z art.19 pkt.3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej i niespokrewnionej jest bezpłatne, ale dzieci umieszczone w rodzinie otrzymują pomoc finansową. Centrum udziela rodzinie zastępczej pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka, miesięcznie w wysokości 40% podstawy-1.647,00 złotych i jednorazowe świadczenia pieniężne na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjętych dzieci na wychowanie do nowo założonych rodzin zastępczych. Pomoc ta jest jednak uzależniona od wieku oraz stanu zdrowia dziecka, o czym stanowią przepisy zawarte w rozporządzeniu w sprawie rodzin zastępczych.

Realizacja ww. zadania w roku 2011 wyniosła 357.062,66 złotych, to udzielenie 673 świadczeń.

Na terenie powiatu siemiatyckiego na koniec roku 2011 funkcjonowało trzydzieści trzy spokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych (według sprawozdania rodzin zastępczych PS-02 na potrzeby GUS) w których przebywało 56 dzieci. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu to rodziny zamieszkujące zarówno w środowisko miejskie – 21 rodziny i wiejskie 22 rodzin. Przeważająca liczba rodzin to rodziny z jednym dzieckiem w rodzinie – 32 rodzin zastępczych, 9 rodzin z dwójką dzieci, dwie rodziny z trójką dzieci. Rodzice zastępczy to zarówno osoby samotne - 24 i małżeństwa - 19, przeważający przedział wiekowy rodziców zastępczych, to przedział 51-60 – 12 dzieci, i przedział 61-70 – 14 dzieci.

Dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych są z przedziału wiekowego 7-13 lat dziewiętnaście dzieci i 14-18 lat trzydzieści trzy dzieci, oraz 0-3 lat czworo dzieci. Z pięćdziesięciu sześciu dzieci wychowywanych w rodzinach zastępczych większością są dziewczęta – 28. Jedno dziecko wychowywane w rodzinie zastępczej jest dzieckiem niepełnosprawnym. Co najmniej raz w roku centrum dokonuje oceny sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie, stwierdza czy wywiązuje się ona ze swojej funkcji oraz czy istnieją przesłanki, aby dziecko wróciło do rodziców naturalnych. Powyższą ocenę centrum przekazuje sądowi rodzinnemu. W większości przypadków stwierdzono, że rodzice zastępczy prawidłowo wypełniają swoje zadania wynikające z pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W kilku przypadkach, z uwagi na zastrzeżenia, co do wypełniania obowiązków względem dzieci, rodziny zastępcze objęto większym nadzorem polegającym m.in. na częstszym odwiedzaniu rodzin i sprawdzaniu, w jaki sposób wydatkowana jest pomoc pieniężna. W roku 2011 dwoje dzieci przebywających w rodzinach zastępczych powróciło do rodziny naturalnej, jedno dziecko zostało umieszczone w innej rodzinie zastępczej, co było wynikiem wniosków kierowanych przez PCPR do sądu rodzinnego.

W roku 2011 w rodzinach zastępczych sześcioro dzieci osiągnęło pełnoletność. Dwoje pozostało w rodzinie zastępczej kontynuując naukę w szkole, którą rozpoczęli przed pełnoletnością, czworo opuściło rodzinę i kontynuują naukę prowadząc samodzielne gospodarstwa domowe.

W roku 2011 po raz pierwszy zostało umieszczonych dziewięcioro dzieci w rodzinach zastępczych. Dla nowo założonych siedmiu rodzin zastępczych zostało wypłacone jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjętego dziecka na wychowanie w wysokości łącznej 17.623,00 złotych. Pomoc ta jest zazwyczaj udzielona na polepszenie warunków mieszkaniowych: wyposażenie pokoju dla dziecka w niezbędne meble i zakup ubrań dziecięcych, podlega ona rozliczeniu w określonym w decyzji terminie.

Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu, to zadanie własne powiatu wynikające z art.19 pkt.5 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Utrzymanie w roku 2011 dziewięcioro dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów wyniosło 73.847,25 złotych. Wychowywało się dziewięcioro dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych i zawodowych zamieszkujących na terenie innych powiatów. Powiat, z którego pochodzi dziecko jest zobowiązany do ponoszenia wydatków związanych z utrzymaniem dziecka, w związku z tym, powiat posiadający rodzinę zastępczą zawiera porozumienie z powiatem właściwym ze względu na miejsce pochodzenia dziecka, w sprawie umieszczenia i ponoszenia wydatków związanych z utrzymaniem dziecka w rodzinie zastępczej. Ta zasada obowiązuje od 1 stycznia 2004 roku.

dzieci z powiatu siemiatyckiego przebywające w rodzinach zastępczych w 2011 roku					
lp	nazwa powiatu	okres pobytu	powód opuszczenia	liczba dzieci	koszt roczny
1	Mrągowski	2007-kwiecień 2011	powrót do rodziny biologicznej	2	4.128,48
2	Hajnowski	2008 i nadal	-	2	31.552,68 z częścią wynagrodzenia rodziny zawodowej
3	Łosicki	2008 i nadal	-	2	14.611,20
5	Białystok miasto	2009 i nadal	-	1	10.940,40
6	Łomża miasto	sierpień-listopad 2011	adopcja	1	4.872,45
7	Białostocki	listopad 2011 i nadal	-	1	7.742,04
razem				9	73.847,25

Na terenie powiatu siemiatyckiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo - wychowawcze, a dzieci skierowane postanowieniem sądu rodzinnego umieszczane są w domach dziecka w województwie podlaskim. Na pokrycie kosztów utrzymania 21 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych roku 2011 przeznaczono 416.605,09 złotych.

dzieci z powiatu siemiatyckiego przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2011 roku						
lp	nazwa powiatu	nazwa placówki	okres pobytu	powód opuszczenia	liczba dzieci	koszt roczny
1	zambrowski	Dom Dziecka w Zambrowie	nadal	-	9	216.510,98
			do 16 marca 2011	pełnoletność	1	
			od 4 maja 2011- do 23 czerwca 2011	powrót do rodziny biologicznej	2	
			2005 - do 31 sierpnia 2011	pełnoletność	1	
2	białostocki	Dom Dziecka w Krasnem	do 10 stycznia 2011	adopcja	4	41.701,22
3	hajnowski	Dom Dziecka w Białowieży	nadal	-	2	119.104,14
			do 31 sierpnia 2011	pełnoletność	1	
4	Białystok miasto	Dom Dziecka nr 2 w Białymstoku	2007- do 7 września 2011	rodzina zastępcza niespokrewniona	1	39.288,75
razem					21	416.605,09

Rodzice biologiczni dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych są zobowiązani do ponoszenia odpłatności z racji ponoszenia przez powiat kosztów utrzymania ich dzieci w formach zastępczych. Istnieje możliwość:

- zwolnienia całkowitego lub częściowego na okres do 1 roku z ponoszenia odpłatności jeżeli znajduje się w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej, spowodowanej np. chorobą,
- odstąpienia na okres do 1 roku od naliczania odpłatności jeżeli żyje poniżej kryterium dochodowego ustalonego w ustawie o pomocy społecznej,
- naliczenia odpłatności za pobyt dziecka na okres do 1 roku.

W roku 2011 zostały wydane decyzje zwalniające całkowicie lub odstępujące od naliczania odpłatności rodziców biologicznych. W roku 2011 wpłynęła kwota 719,10 złotych, która jest wynikiem egzekucji należności z ubiegłego roku przez komornika skarbowego.

Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze i inne placówki to zadanie własne powiatu wynikające z art.19 pkt.6 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Przeznaczono w roku 2011, 133.143,69 złotych na pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przez pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, jest to wypłata 309 świadczeń. W roku 2011 pomoc pieniężną pobierało 25 wychowanków rodzin zastępczych i 7 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc ta osobie kontynuującej naukę przysługuje miesięcznie w wysokości 30% podstawy, czyli 1.647,00 złotych, do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę 25 lat. Warunek to kontynuowanie nauki i na początku każdego semestru złożenie stosownego wniosku z zaświadczeniem szkolnym. Wychowankowie w roku 2011 kontynuowali naukę na studiach wyższych-18 osób, w szkołach policealnych-7 wychowanków, w szkołach średnich-7 osób. Są to mieszkańcy zarówno miast-21 wychowanków i wsi-11 wychowanków. Rozpiętość wiekowa wychowanków uczących się to od osiemnastolatków-9 osób, do 25latków-dwie osoby, najliczniejsza grupa wiekowa to 22, 21, 20-latkowie, aż 21 osób. Pełnoletni wychowankowie to w nieznacnej przewadze kobiety-22.

Przeznaczono także w roku 2011, 27.570,00 złotych na pomoc pieniężną na usamodzielnienie siedmiu pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i jednej wychowanki placówki opiekuńczo-wychowawczej. Wszyscy wychowankowie podjęli decyzję o osiedleniu się na terenie powiatu siemiatyckiego, wszyscy wychowankowie nie kontynuują już nauki, podjęli kroki w celu zatrudnienia. Usamodzielnienie pieniężne może być w wysokości 300, 200 lub 100% podstawy - 1.647,00 a przeznaczone powinno być na trzy ustawowe cele: polepszenie warunków mieszkaniowych, stworzenie warunków do działalności zarobkowej, podniesienie kwalifikacji zawodowych. Jest to ostatni etap pomocy finansowej dla dziecka, które było wychowywane poza rodziną biologiczną.

umieszczanie w domach pomocy społecznej skierowanych osób to zadanie własne powiatu wynikające z art.19 pkt.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Na terenie powiatu siemiatyckiego znajduje się jeden dom pomocy społecznej realizujący zadanie powiatu w zakresie pomocy instytucjonalnej, który posiada stałe zezwolenie Wojewody na prowadzenie ww. działalności spełniając tym wszelkie standardy jakie określa ustawa o pomocy społecznej i rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej. Przeznaczony jest dla sześćdziesięciu dwóch osób przewlekle somatycznie chorych. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym ustala Starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku. W roku 2011 wynosił 2.349,11 złotych i był większy o 184,53 złotych od kosztu za rok 2010.

Stan zatrudnienia w prowadzonym przez powiat domu pomocy społecznej to 42 osoby, z czego 38 osób jest zatrudnionych na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, jedna osoba pracowała w niepełnym wymiarze czasu pracy i jedna osoba zatrudniona wg innych form. W schemacie organizacyjnym dps funkcjonują cztery działy:

- opiekuńczo-terapeutyczny, 21 osób zatrudnionych,
- medyczno-rehabilitacyjny, 10 osób zatrudnionych,
- administracyjny, 3 osoby zatrudnione,
- i gospodarczy, 5 osób zatrudnionych,
- oraz jedna osoba kierująca jednostką.

W roku 2011 przyjętych zostało 9 osób. Odeszło w ciągu roku sprawozdawczego 9 pensjonariuszy:

do innych placówek	-
do rodziny	-
usamodzielnionych	-
zmarło	9

Przedział wiekowy pensjonariuszy, to:

do 18 lat	-
od 19 do 40 lat	-
od 41 do 60 lat	20
od 61 do 74 lat	23
powyżej 74 lat	19

Siedmiu pensjonariuszy nie opuszcza łóżek. Pensjonariusze przebywający na podstawie decyzji wydanej przed 1 stycznia 2004 roku opłacają swój pobyt głównie z:

emerytury, renty, renty socjalnej	14
zasiłku stałego	5
przez członków rodziny	-
innych źródeł	-
zwolnieni z odpłatności	-
opłacających pobyt w pełnej odpłatności	-

Pensjonariusze przebywający na podstawie decyzji wydanej po 1 stycznia 2004 roku opłacają swój pobyt głównie z:

wnoszą opłatę za pobyt bez dopłaty gminy	8
w tym przez mieszkańca	-
wnoszą opłatę za pobyt z dopłatą gminy	35

Podjęmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych to zadanie własne powiatu wynikające z art.19 pkt.16 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Takim działaniem jest realizacja od 2008 roku projektu systemowego pt. „Bądź Aktywny Dziś i Jurto”, zgodnie z zawartą umową nr UDA-POKL.07.01.02-20-010/08-00 w dniu 28 sierpnia 2008 roku w ramach Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013.

Celem głównym projektu było ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego wśród:

- młodzieży w wieku od 15 do 17 lat i pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych-27 osób,
- osób niepełnosprawnych-34 osób.

Cele szczegółowe projektu to podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia dzięki zajęciom z doradcą zawodowym, usprawnienie psychoruchowe osób niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w zajęciach rehabilitacyjnych, podnoszenie kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywanie nowych kompetencji i umiejętności zawodowych, umożliwiających aktywizację zawodową dzięki ukończonym kursom i szkoleniom, podnoszenie kompetencji życiowych, umiejętności społecznych i poprawa funkcjonowania osoby w środowisku poprzez uczestnictwo w warsztatach psychospołecznych, integracja środowisk podlegających wykluczeniu społecznemu poprzez zwiększenie dostępu do edukacji, kultury, rekreacji poprzez uczestnictwo w wycieczkach krajoznawczych, wyjście do teatru, kina, muzeum, uczestnictwo w zajęciach organizowanych po warsztatach wyjazdowych.

Budżet ogólny projektu wynosił w 2011 roku, 387.368,43 złotych. Dwa elementarne grupy kosztów wchodzi w skład budżetu projektu: koszty pośrednie w wysokości 21.921,62 złotych i koszty bezpośrednie projektu takie jak:

- zarządzanie projektem w kwocie 70.780,86 złotych. Wydatki to koszty utrzymania dwóch stanowisk pracy w pełnym wymiarze czasu pracy: koordynatora projektu i specjalisty ds. organizacji szkoleń, oraz pozostałe wydatki bieżące: opłaty z tytułu usług telefonicznych, opłaty bankowe, odpisy na Fundusz Świadczeń Socjalnych i wydatki na zakup gadżetów promocyjnych z logo EFS: długopisy, notesy, aktówki, oraz koszt organizacji spotkania uczestników na zakończenie projektu.
- aktywna integracja w kwocie 190.566,96 złotych. Każdy z 61 uczestników został objęty trzema instrumentami aktywnej integracji zgodnie z indywidualnymi potrzebami, czyli: aktywizacja zawodowa-wsparcie doradcy zawodowego, aktywizacja edukacyjna-kursy i szkolenia zawodowe, aktywizacja zdrowotna-badania specjalistyczne, aktywizacja społeczna-warsztaty z pedagogiem lub psychologiem,
- praca socjalna w kwocie 32.564,52 złotych. Wydatki to koszty utrzymania jednego stanowiska pracy w pełnym wymiarze czasu pracy: pracownik socjalny, oraz pozostałe wydatki bieżące: opłaty z tytułu usług telefonicznych, odpisy na Fundusz Świadczeń Socjalnych.
- zasiłki i pomoc w naturze w kwocie 50.309,65 złotych. W trakcie trwania projektu w 2011 roku były wypłacane świadczenia pieniężne dla uczestników projektu: pomoc częściowa na utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej i pomoc na kontynuowanie nauki. Powyższa pomoc była jednocześnie wkładem własnym w projekcie wymaganym w wysokości 12,75% kosztów ogólnych.
- działania o charakterze środowiskowym w kwocie 21.224,82 złotych. W trakcie wyjazdowych zajęć z aktywnej integracji dla wszystkich grup uczestników były organizowane zajęcia z zakresu sportu, rekreacji i kultury np. wyjazdy integracyjne do Białowieży, Warszawy, na Mazury, wyjścia do kina, teatru, muzeum, na kręgle, spływ gondolami, przejażdżka bryczkami oraz ogniska.

Osoby biorące udział w projekcie systemowym zostały wyposażone w wiedzę i umiejętności, które pozwolą im sprawniej poruszać się po rynku pracy. Zostały także rozwinięte ich umiejętności społeczne, poznali swoje mocne strony oraz podnieśli wiarę we własne możliwości. Dzięki szkoleniom zawodowym beneficjenci zostali wyposażeni w dodatkowe kwalifikacje zawodowe. Projekt charakteryzuje się trwałością, skutecznością rozwiązań, ma charakter długofalowy, gdyż zaktualizowana wiedza zwiększa potencjał beneficjentów oraz ich szanse wejścia na rynek pracy. Niewymiernymi korzyściami realizacji projektu z pewnością jest zwiększenie roli instrumentów aktywnej integracji w pracy socjalnej, a także rozwój zawodowy pracowników socjalnych poprzez zaangażowanie w nowe działania.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności jest zadaniem rządowym wynikającym z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, należącym do kompetencji Starosty Powiatu. Z dniem 3 stycznia 2000 roku Zarządzeniem Nr 1/2000 Starosty Powiatu Siemiatyckiego został powołany Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Siemiatyczach, który funkcjonuje w Centrum. Realizacja powyższego zadania w roku 2011 wyniosła 108.530,00 złotych, z czego 83.000,00 złotych to dotacja rządowa. Wydatki to koszty utrzymania jednego etatu pracownika obsługującego Zespół będącego Przewodniczącym Zespołu, oraz pozostałe wydatki bieżące:

- koszty umów zleceń zawartych z członkami Zespołu,
- czynsz za wynajmowane pomieszczenia od Starostwa Powiatowego,
- ubezpieczenie wyposażenia biura, świadczenia pracodawcy wynikające z przepisów bhp,
- koszty delegacji,
- zakup materiałów biurowych i wyposażenia,
- zakup usług pocztowych,
- opłaty z tytułu usług telefonicznych.

Orzeczenie wydane przez Zespół służy do celów pozarentowych. Oznacza to, że posiadanie orzeczenia pozwala korzystać z następujących form pomocy, bądź uprawnień:

- w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia – możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia, możliwość korzystania ze szkoleń oraz podleganie przywilejom pracowniczym osób niepełnosprawnych,
- w zakresie pomocy społecznej – możliwość korzystania z pomocy świadczonej lub organizowanej przez pomoc społeczną,
- w zakresie rehabilitacji społecznej - . możliwość uczestnictwa w terapii zajęciowej, konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne,
- uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego,
- korzystanie z karty parkingowej,

Osoby powołane do pracy Zespołu w roku 2011 to pięciu lekarzy o specjalizacji: neurolog, laryngolog, okulista, lekarz chorób wewnętrznych, psychiatra, a także psycholog, doradca zawodowy i pracownik socjalny.

W roku 2011 przyjęto wniosków do wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności od osób powyżej 16-stego roku życia 718, z dwoma głównymi dominującymi celami: korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji w liczbie 277 wnioskodawców i uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego w liczbie 142 wnioskodawców. Natomiast wydano orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla tychże wnioskodawców 629, z czego:

- 231 osób zostało zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- 290 osób zostało zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- 108 osób zostało zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności,
- 18 osób nie zaliczono do osób niepełnosprawnych,
- 11 odmowa ustalenia stopnia niepełnosprawności.

Osoby dorosłe które otrzymały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności to w większości osoby z przedziału wiekowego 60 i więcej lat – 254 osób, od lat z ogromną dominacją są to osoby z wykształceniem podstawowym - 252 osób, w stosunku do osób z wykształceniem średnim – 133 osób. Osoby orzekające się pozostają bez zatrudnienia – 593 osób, patrząc na wiek osób to w znacznej większości emeryci. Większość orzekanych osób to mężczyźni – 330, kobiety w liczbie nieznacznie mniejszej – 299. Rok 2011 jest kolejnym rokiem pokazującym w analizie, iż zaczynamy orzekać osoby starsze powyżej 60-tego roku życia, nie pracujące bo zabezpieczone świadczeniami emerytalnymi, z dominującym wykształceniem podstawowym i jak wynika do dwóch podstawowych celów: uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego bądź ubiegania się o możliwość korzystania z pomocy świadczonej lub organizowanej przez pomoc społeczną. Najczęstsze schorzenia dotykające naszych wnioskodawców to choroby układu ruchu – 186 osób, schorzenia układu oddechowego i krążenia – 128, i układu nerwowego – 98 osób.

Natomiast wniosków do wydania orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci i młodzieży do lat 16-stu, przyjęto w roku 2011 dziewięćdziesiąt osiem z podstawowym celem uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego dla dziecka – 80 wnioskodawców. Wydano orzeczeń 92, z czego 88 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych i 4 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych. Najlicniejsza grupa dzieci - 48, która została uznana za niepełnosprawne jest z przedziału wiekowego 8-16 lat, jak w latach ubiegłych. Najczęstsze schorzenia dotyczące dzieci z naszego powiatu, to schorzenia neurologiczne - 21 dzieci, upośledzenie umysłowe – 18 dzieci i zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu - 14 dzieci. Płeć dzieci w nieznaczonej przewadze żeńskiej - 46.

Orzeczenie jest podstawą do przyznania ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym. Potwierdzeniem posiadania orzeczenia jest legitymacja osoby niepełnosprawnej. Organem uprawnionym do jej wydania jest z upoważnienia Starosty, Przewodniczący Zespołu. Legitymacja wydawana jest na podstawie ważnego, prawomocnego orzeczenia o zaliczeniu do niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności. W roku 2011 wydano 30 legitymacji.

Rehabilitacja społeczna jest zadaniem własnym powiatu wynikającym z art.35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Realizacja powyższego zadania wyniosła w roku 2011, 1.197.856,00 złotych w tym 29.182,00 to koszty na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań. Realizowane były tylko trzy zadania z rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych finansowanej ze środków PFRON.

O dofinansowania likwidacji barier: architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się ubiegało się w roku 2011 czterdzieści jeden osób niepełnosprawnych z wnioskowaną kwotą 408.299,00 złotych. Plan finansowy przeznaczony został dla dziesięciu osób niepełnosprawnych w tym pięciu mieszkańców wsi i siedmiu kobiet, w kwocie 63.154,00 złotych. Zostały zawarte dwie umowy na likwidację barier architektonicznych, czyli wszelkich utrudnień występujących w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Kwota dofinansowania 41.004,00 złotych, została przeznaczona na przystosowanie mieszkania dla dziecka niepełnosprawnego poruszającego się na wózku, oraz kontynuacja prac rozpoczętych w roku 2010 w mieszkaniu drugiego dziecka poruszającego się samodzielnie na wózku, polegająca na budowie podjazdu do budynku mieszkalnego.

Została także zawarta jedna umowa na likwidację barier technicznych, czyli takich barier utrudniających lub uniemożliwiających osobie niepełnosprawnej usprawnianie. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie. Kwota dofinansowania 4.480,00 złotych, została przeznaczona na zakup urządzenia-podnośnik wannowy dla dziecka.

Zostało też zawartych siedem umów na likwidację barier w komunikowaniu się, czyli takich ograniczeń uniemożliwiających lub utrudniających osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się lub przekazywanie informacji. Kwota dofinansowania 17.670,00 złotych, została przeznaczona na zakup urządzeń pomagających komunikować się z otoczeniem dla jednego dziecka autystycznego: przenośne urządzenie typu TAB ze specjalistycznym oprogramowaniem MÓWIK, dla czworga dzieci: zestaw komputerowy z oprogramowaniem specjalistycznym, jedna osoba dorosła ucząca się: zestaw komputerowy z oprogramowaniem specjalistycznym i jedna osoba dorosła poruszająca się na wózku: zestaw komputerowy.

O dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów w roku 2011 ubiegało się 370 osób na wnioskowaną kwotę 280.918,00 złotych. Plan finansowy przeznaczony został dla 292 osób niepełnosprawnych w tym 177 mieszkańców wsi i 172 kobiet, w kwocie 143.780,00 złotych. Kwota 32.169,00 złotych została przeznaczona na dofinansowania dla 37 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Przedmioty ortopedyczne to przyrządy ortopedyczne niezbędne osobie niepełnosprawnej w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego np. aparaty słuchowe, protezy, wózki, parapodia, oraz środki pomocnicze, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź umożliwią funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym np. aparaty słuchowe, wózki, pielucho majtki, cewniki, peruki.

Zostało także zawartych sześć umów na dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w kwocie 10.965,00 złotych, niezbędnego do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych w warunkach domowych mający za

zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w 2011 roku udzielone było dla dwóch funkcjonujących warsztatów w powiecie siemiatyckim w kwocie łącznej 961.740,00 złotych ze środków PFRON i 106.860,00 złotych ze środków własnych powiatu w postaci udzielonej dotacji. Działalność warsztatów oparta jest o rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, a finansowana jest w 90% ze środków PFRON i 10% ze środków samorządu powiatowego. Warsztat to miejsce pobytu dla osób niepełnosprawnych w stosunku do których orzeczono niezdolność do pracy. Warsztat terapii zajęciowej, jest placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym głównie z upośledzeniem umysłowym uniemożliwiającym aktualnie podjęcie pracy, możliwość udziału w rehabilitacji społecznej i zawodowej przez terapię zajęciową. Osoby niepełnosprawne przebywające w warsztatach posiadają wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej, określone w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, wydanym przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności. Warsztat co do zasady prowadzi działalność o charakterze niezarobkowym, ewentualny dochód ze sprzedaży produktów i usług, wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizowanego programu terapii, przeznacza się w porozumieniu z uczestnikami warsztatu - na pokrycie wydatków związanych z ich zbiorowym uczestnictwem w życiu społecznym organizowanym przez warsztat.

Pierwszy Warsztat Terapii Zajęciowej w Siemiatyczach powstał 20 grudnia 2005 roku, prowadzony jest przez Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus, z siedzibą w Siemiatyczach, ul. Bartosza Głowackiego 2, dla 25 uczestników. Drugi Warsztat Terapii Zajęciowej w Dołubowie powstał 28 grudnia 2009 roku, prowadzony jest przez Stowarzyszenie Pomocy „Szansa” z siedzibą w Witowicach 60a, dla 40 uczestników.

W roku 2011 nie były realizowane dwa zadania z zakresu rehabilitacji społecznej : dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym i dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych z powodu znacznie ograniczonych środków finansowych PFRON.

Kierownik PCPR w Siemiatyczach
Agnieszka Piątek